

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Sint-Ludgardis Belpaire te Antwerpen

Hoofdstructuur so

	Pedagogisch geheel	127481 - 127472
	Instellingsnummer	127472
	Instelling	Sint-Ludgardis Belpaire
directeur		Ann Fransen
adres		Maarschalk Gérardstraat 18 - 2000 ANTWERPEN 1
telefoon		03-233.93.20
fax		03-233.83.96
e-mail		ann.fransen@stludgardisantwstad.be
website/URL		http://www.stludgardisantwstad.be
	Bestuur van de instelling	962894 - VZW Sint-Ludgardisschool Antwerpen te ANTWERPEN 1
adres		Maarschalk Gérardstraat 18 - 2000 ANTWERPEN 1
	Scholengemeenschap	113019 - SGKSO Onze-Lieve-Vrouw-van- Antwerpen te ANTWERPEN 1
adres		Lange Nieuwstraat 94 - 2000 ANTWERPEN 1
	CLB	114942 - Vrij CLB De Wissel Antwerpen te DEURNE
adres		Hallershofstraat 7 - 2100 DEURNE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	"14/03/2011,15/03/2011,16/03/2011, 17/03/2011"
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	17/03/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	06/05/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Henri Christiaen
	Teamleden	Etienne Gielen Walter Van den Brandt Vinciane Vanderheyde

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Vakken/structuuronderdelen in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	6
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
4.1 Aardrijkskunde in de eerste graad van de A-stroom	7
4.2 Frans in de eerste graad van de A-stroom	7
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	8
5.1 Personeelsbeheer	8
5.2 Professionalisering	8
5.3 Materieel beleid	9
5.4 Welzijn	9
5.5 Curriculum	9
5.6 Begeleiding	9
5.7 Evaluatie	11
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	13
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	14
7.1 Wat doet de school goed?	14
7.2 Wat kan de school verbeteren?	14
7.3 Wat moet de school verbeteren?	15
8. ADVIES	16
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Het studierendement van de school is hoog, wat blijkt uit de A-attesteringen en het beperkt aantal zittenblijvers. Het gunstige leer- en leefklimaat en de kansrijke leerlingenpopulatie spelen hier ongetwijfeld mee (beschermde socio-economische milieu). De meeste leerlingen stromen door in de eigen school. Ook worden ze tijdig naar een passende basisoptie georiënteerd, hoewel de adviezen van de klassenraad niet steeds worden gevolgd door de ouders.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat het onderwijs van de twee onderzochte vakken voldoende vanuit de eindtermen en leerplandoelstellingen wordt ingevuld. Het studiepeil is hierbij goed. Er wordt leerplangericht gewerkt, waarbij het activerend en vaardigheidsgericht onderwijs voldoende aan bod komt. De leerinhouden worden op een voldoende niveau van kennis, inzicht en toepassing aangebracht.

Gegeven de ICT-vereisten in de leerplannen wordt er bewust geïnvesteerd in het informaticapark en de multimediale apparatuur. Wel is het geen traditie meer om te investeren in informatie- en documentatiepunten met leerplanondersteunende tijdschriften en didactische naslagwerken.

De leraren zijn sterk geëngageerd op schoolniveau, tonen een reële pedagogische bekommernis en handelen vakdeskundig. Toch stellen er zich een aantal reële uitdagingen die binnen het gevoerde onderwijskundig beleid een oplossing verdienen. Zo treden er verschillen in de ontwikkelingsdynamiek en in de kwaliteit van de werking tussen de vakgroepen op. In essentie slaat dat op de integratie van ICT en de toepassing van leerprocesgerichte evaluatie. Hoewel de schoolleiding de deskundigheidsbevordering² in ruime mate faciliteert, kunnen de nascholingsinspanningen nog opgetrokken worden.

Als voorbereiding op het werken aan de onderzoekscompetentie in de tweede en derde graad is er nog geen leerlijn doorheen de curricula, die start bij de vakoverschrijdende eindterm leren leren. Verder is er een te geringe gelijkgerichtheid wat de evaluatie van de vakgebonden attitudes betreft, idem dito voor wat betreft de wisselwerking tussen de leerbegeleiding en de integratie van leren leren in de klaspraktijk. Tenslotte is het nog geen routine dat de vakgroepen, met het oog op een effectievere werking, schriftelijke afspraken³, prioriteiten en verbeterpunten hanteren. De vakdossiers bevatten nochtans interessante aangrijpingspunten.

De aandacht voor een correct (schriftelijk) taalgebruik bij de leerlingen is beperkt. De agenda's, cursussen, taken en toetsen worden sporadisch op taal nagekeken. Belangrijk is wel dat het accent momenteel wordt gelegd op het werken aan de toegankelijkheid van het taalgebruik in de toetsen en examens. Daarbij is er nog een groeimarge voor het werken aan het taalgericht zaakvakonderwijs en aan de communicatie op school. De doelen en acties van de schoolleiding en leraren voor de moderne vreemde talen worden nog niet echt gerelateerd aan het talenbeleid (zie verder - 6 Algemeen beleid). Het draagvlak is beperkt en er is behoefte aan professionalisering.

De school hanteert een zorgvuldige administratieve afwikkeling van de evaluatie- en rapporteringspraktijk. Hierbij wordt de regelgeving gerespecteerd. De evaluatie is doorgaans van een voldoende niveau, leerplangericht en spoort met de lesactiviteit. De leerlingen krijgen geregeld feedback bij de opdrachten en toepassingen. Een zwaar minpunt is het hergebruik van dezelfde examenopgaven! De schoolbrede aandacht voor de attituderapportering werkt informatieverruimend, terwijl diagnostische en remediërende rapportcommentaren vak- en leraargebonden voorkomen.

² Het nascholingsaanbod sluit aan bij de onderwijskundige prioriteiten, i.c. werkvormen, evaluatie, coöperatief leren, werken in een open leercentrum, enz.

³ De vakgroepen worden aangestuurd tot het maken van afspraken (nota directie 27/01/2009).

Er is een goed gestructureerd zorgbeleid waarbij vooral de studiebegeleiding een ankerpunt is. Men kent zijn leerlingen qua prestaties, studiehouding en inzet. Een opportuniteit dient zich aan met het digitale leerlingenvolgsysteem in termen van efficiënte informatiegaring en -rapportering. Zodoende kunnen de effecten van de leerbegeleiding in kaart worden gebracht. De ondersteuning van het studiekeuzeproces van de leerlingen verloopt gericht en de loopbaanbegeleiding voor de laatstejaars is goed uitgebouwd.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie vakken/structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Vakken/structuuronderdelen in de focus

VAKKEN BASISVORMING

Aardrijkskunde
Frans

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding
Loopbaanbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- Fusie door afsplitsing.
- Aanwezigheid andere scholen in de onmiddellijke omgeving.
- Sterke verjonging van het lerarenkorps.
- Stijging leerlingenpopulatie voorbij vijf jaar.
- Lokalen nood.

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde vakken/structuuronderdelen volgende vaststellingen op:

4.1 Aardrijkskunde in de eerste graad van de A-stroom

Voldoet

Vaststellingen

- Het leerplan wordt degelijk afgewerkt. In het tweede leerjaar staat de leerplanrealisatie soms wel onder druk door lesuitval. De jaarplanning voorziet hiervoor nog geen buffer.
- De leerplandoelstellingen en de daaraan gekoppelde eindtermen worden goed gerealiseerd. In beide leerjaren komen de leerinhouden leerplangericht aan bod en schenkt men aandacht aan landschapswaarnemingen op het terrein en aan zelfstandig werk. De lessen worden ondersteund door een leerwerkboek dat nauw bij het leerplan aansluit en actieve werkvormen stimuleert. Hierdoor kunnen de leerlingen de belangrijkste geografische vaardigheden, zoals het werken met verschillende soorten kaarten, grafieken en diagrammen, grondig inoefenen. Het goed uitgeruste vaklokaal met ICT-infrastructuur en internettoegang bevordert de indirecte waarneming en versterkt het ruimtelijk aspect van het vak.
- De evaluatie toetst kennis, vaardigheden en attitudes. De examenopgaven vertonen een verantwoorde verhouding tussen kennisreproductie en vaardigheden, zijn van een goed niveau, maar niet alle even betrouwbaar: een aantal vragen laat gissen toe waardoor een goed antwoord geen uitsluitsel geeft over het kennen en kunnen van de leerlingen. Hoewel deze opgaven slechts een klein gedeelte van de punten beslaan en daardoor weinig invloed hebben op de validiteit van de gehele evaluatie, dienen ze toch vermeden te worden. Dat geldt ook voor het hergebruik van opgaven in opeenvolgende schooljaren.
- De leerlingresultaten zijn heel behoorlijk en getuigen van een degelijk studiepeil. Het aantal tekorten op jaarbasis is klein.

4.2 Frans in de eerste graad van de A-stroom

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen voor de basisvorming worden voor het vak Frans voldoende gerealiseerd in de A-stroom van de eerste graad.
- Het onderzoek naar de leerplanrealisatie wijst uit dat tot vorig schooljaar de onderwijs- en evaluatiepraktijk te sterk gericht was op de kenniscomponent en te weinig op de vaardigheden. N.a.v. de implementatie van het nieuwe leerplan is echter dit schooljaar in de vakgroep een nieuwe dynamiek tot stand gekomen. Vaardigheden komen nu meer evenwichtig aan bod en worden ook consequenter geëvalueerd. Het is een opdracht voor de vakgroep om verder nauwgezet de leerplandoelen te realiseren en te evalueren en het aandeel aan vaardigheidsonderwijs verder uit te bouwen.
- De Franstalige cultuur wordt beperkt in de klas gebracht via het leerboek. Leraren werken echter te weinig met video/dvd/internetdocumenten en de klassen vertonen weinig decoratie met verwijzing naar de Franstalige leefwereld en cultuur.
- De infrastructuur en uitrusting voldoen globaal. De recent in gebruik genomen nieuwe leslokalen dragen bij tot een hoger comfort voor de leraren. In het gebouw Lexus zijn de woordenboeken echter nog niet voldoende toegankelijk voor leraren en leerlingen omdat ze in een ander gebouw zijn ondergebracht. De vakgroep staat aan het begin van een ontwikkelingstraject m.b.t. de integratie van ICT in de lessen.

- Recentelijk is er meer aandacht gegroeid voor de evaluatiepraktijk. De examens worden in samenwerking opgesteld. Het ontbreekt echter aan gelijkgerichtheid voor de beoordeling van het dagelijks werk. De vakgerelateerde attitudes worden geëvalueerd. De criteria hiervoor werden wel vastgelegd, maar worden leraarafhankelijk ingevuld. Ook hier is er dus nog een groeimarge voor een gelijkgerichte werking. De vakgroep volgt de beleidsopties op m.b.t. het beoordelen van algemene attitudes. Leraarafhankelijk zijn de rapportcommentaren ook ondersteunend voor het leerproces van de leerlingen omdat de tekorten worden geduid en er voorstellen worden opgegeven voor remediëring. Er is een aanzet tot het gebruik van scorewijzers met criteria voor het gericht evalueren van spreekvaardigheid.
- De leerlingen worden goed begeleid. Er wordt gewerkt in een stimulerende sfeer. De meeste lessen zijn interactief, al verlopen ze vaak nog via een onderwijsleergesprek. De leerbegeleiding is zowel preventief (afsprakenbladen, leerstofoverzichten, herhalingsoefeningen voor de examens) als remediaal (inhaallessen, vakantietaken). Voor leerlingen met leerstoornissen is er aandacht voor differentiatie bij de evaluatie. Leerlingen worden soms erg gemakkelijk doorgestuurd naar de inhaalleraar en er is geen gerichte registratie van het verloop en de effecten van de remediëring. Toetsen en taken geven aanleiding tot reflectie over het leren en ze worden dus formatief gebruikt. Verder zijn er nog weinig sporen van metacognitie via zelfevaluatie.
- De vakgroep haalt nog niet genoeg kwaliteit uit haar werking en biedt nog onvoldoende garantie voor een voldoende doelgerichtheid (visie), actie en doeltreffendheid. Er wordt een beperkt aantal vakgerichte nascholingen gevolgd.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.2.1 Deskundigheidsbevordering

Inbreuken tegen de regelgeving

- De vaststelling van het nascholingsbeleid wordt niet geadviseerd door de schoolraad (Decreet betreffende de participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad van 02 april 2004 - artikel 19).⁴
- Daarnaast wordt het nascholingsplan niet goedgekeurd op de ondernemingsraad (Decreet betreffende de kwaliteit van het onderwijs (08 mei 2009 - art. 8) en Decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs (05 april 1995 - art. 32 - 7 °).

⁴ Het schoolwerkplan werd tevens niet aan de schoolraad voorgelegd voor overleg (artikel 21,1°c).

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.6.1 Afstemming tussen school en CLB of andere partners

5.6.2 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De school roept in haar schoolwerkplan op tot een breed zorgbeleid. De studiebegeleiding krijgt hierbij een belangrijke plaats toebedeeld. Voor de drie graden werden diverse initiatieven uitgewerkt om de leerlingen te begeleiden.
- De resultaten, de studiehouding en de inzet van de leerlingen worden goed opgevolgd door het schoolteam. De vakleraar fungeert als eerste contactpersoon voor vakspecifieke moeilijkheden. De klastitularis krijgt een centrale rol toebedeeld, zowel voor de socio-emotionele begeleiding als voor het bespeuren van leerproblemen.
- Het centraliseren van de verzamelde gegevens is in handen van de graadcoördinatoren. Zij volgen tevens de suggesties van de klassenraden inzake studiebegeleiding op. De school heeft dit schooljaar een digitaal leerlingvolgsysteem in gebruik genomen om de toegankelijkheid en de bundeling van de informatie te verbeteren.
- Indien nodig worden de leerlingen een bepaalde tijd begeleid door een mentor. Mentorlessen proberen ondersteuning te bieden op studievlak: motivatie, inzicht, planning, studiemethode. Bijzondere aandacht gaat uit naar taalondersteuning voor taalzwakke leerlingen. Daarnaast kunnen de leerlingen van de eerste graad inhaallessen volgen voor Nederlands, Frans en wiskunde.
- De wisselwerking tussen de leerbegeleiding en de integratie van het leren leren in de lespraktijk is nog divers. Op schoolniveau zijn hiervoor geen gelijkgerichte afspraken en niet alle vakgroepen hebben hiervoor de nodige stappen genomen.
- Leerlingen met leerstoornissen kunnen terugvallen op de nodige ondersteunende maatregelen. In sommige gevallen wordt een individueel handelingsplan opgesteld. Omdat het aantal zorgvragen toeneemt, voorziet de school in een verdere kennisverruiming over leerzorg.
- Het schoolbeleid heeft de voorbije schooljaren het hanteren van activerende en leerlinggerichte werkvormen gestimuleerd. Hiervoor werden onder meer navormingen rond ICT-integratie en competentiegericht leren georganiseerd. Vak- en leraargebonden zijn de resultaten hiervan zichtbaar in de onderwijspraktijk en wordt het pedagogisch-didactisch klimaat gestimuleerd.
- Terwijl de remediëring voor de leerlingen voldoende is uitgebouwd, gaat er slechts beperkte aandacht uit naar binnenklasdifferentiatie en werkvormen waarbij de sterkere leerlingen worden uitgedaagd.

- De aandacht voor een correct (schriftelijk) taalgebruik bij de leerlingen is beperkt. De leerlingen worden zelden aangezet om te reflecteren over hun taalgebruik. De taalproducten van de leerlingen (agenda, cursus, taken en toetsen) worden zelden op taal gecorrigeerd.
- De effecten van de initiatieven rond leerbegeleiding worden slechts summier in kaart gebracht. Zelfevaluatie ervan gebeurt eerder impliciet. Aan de leerlingen wordt wel regelmatig feedback gevraagd. Bijsturingen van het begeleidingsaanbod zijn eerder beperkt.
- Een recente impuls voor de leerbegeleiding komt vanuit het talenbeleid dat geïntegreerd wordt in het schoolbrede zorgbeleid en het GOK-beleid. Een eerste door het lerarenteam gedragen actiepoint is om het taalgebruik in toetsen en examens toegankelijk te maken voor leerlingen. Anderstalige leerlingen krijgen ondersteuning via inhaallessen. Er zijn ook al een aantal bruggen geslagen tussen het vak Nederlands en de zaakvakken. Hierbij vervullen de leraren Nederlands een ondersteunende rol voor de productieve taalvaardigheid van de leerlingen.

5.6.3 Loopbaanbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De ondersteuning van het studiekeuzeproces van de leerlingen ligt vooral in de handen van de graadcoördinatoren. Zij zetten een aantal initiatieven op om de leerlingen en hun ouders te informeren over de studiemogelijkheden.
- In de eerste graad wordt de assertiviteit van de leerlingen en het leren kiezen gestimuleerd via de lessen Leefsleutels. Op het einde van de eerste en van de tweede graad informeert de graadcoördinator de leerlingen over hun verdere studiemogelijkheden. Het ingevulde voorkeuzeformulier wordt ter advies voorgelegd aan de klassenraad.
- Bij de deliberatie krijgt de studieloopbaanbegeleiding vorm door de aandacht voor een correcte attestering en een degelijk advies bij de studiekeuze. Tevens volgt een bespreking met de ouders. De adviezen worden echter niet goed opgevolgd, wat regelmatig de oorzaak vormt voor knelpunten. Een tussentijdse verandering van studierichting biedt dan soms een oplossing.
- Voor de neveninstromers en voor de leerlingen die een eerder ongewone studiekeuze maken worden bijwerkpakketten voorzien. Ook vakantietaken staan in het teken van preventieve bijsturingen.
- Voor de laatstejaars beschikt de school over een gestructureerd en uitgebreid aanbod om de stap naar het voortgezet onderwijs te begeleiden. De leerlingen worden onder meer in contact gebracht met ervaringsdeskundigen, zoals oud-leerlingen en mensen uit het bedrijfsleven.
- De samenwerking met en de ondersteuning door het CLB wordt door de schoolmedewerkers erg gewaardeerd. Het CLB is dan ook vlot bereikbaar en aanspreekbaar. De genomen acties rond de begeleiding van de studiekeuze worden mee begeleid en gestuurd.

5.7 Evaluatie

5.7.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning.

Vaststellingen

- Op schoolniveau is het administratieve luik van de leerlingenevaluatie adequaat georganiseerd. De klassenraden hanteren duidelijke en eenvoudige deliberatie-principes, waarbij de cijfermatige benadering niet determinerend is.
- Er is een uitgewerkte visie op evaluatie passend binnen de onderwijskundige prioriteiten. Naast het evalueren als een leerproces, legt de schoolleiding sterk de nadruk op de kwaliteitseisen (validiteit, betrouwbaarheid, transparantie, enz.).⁵ Daarbij circuleren tal van uitgewerkte teksten en nota's voor een eigentijdse invulling van de leerlingenevaluatie. Zodoende kunnen de vakgroepen terugvallen op brede en relevante informatie om hun evaluatiepraktijk bij te sturen en te verfijnen. De reële uitdaging ligt vooral in de doorwerking in de klaspraktijk. Zo wordt de evaluatie nog te weinig aangewend om het onderwijsleerproces op te volgen en zo nodig bij te sturen. Daarenboven doorkruist het hergebruik van examenvragen de betrouwbaarheid van de evaluatie.
- De afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplanvereisten is voldoende. De lacunes slaan voornamelijk op de inhoudelijke aspecten en de toepassing van alternatieve evaluatievormen, zoals zelf- en peerevaluatie. Afhankelijk van het vak treden hier wel uiteenlopende snelheden op.
- In de geïnspecteerde vakdomeinen zijn er leraargebonden verschillen in de frequentie van de beoordeling van het dagelijks werk. De toetsen worden doorgaans klassikaal of individueel besproken en verbeterd. In de geïntegreerde proef en voor de onderwijsprojecten zijn zowel product- als procesevaluatie opgenomen. Voor de examens zijn er duidelijke verwachtingen gecommuniceerd naar de leerlingen. Een positief punt is het gezamenlijk opstellen van de examens.

5.7.2 Rapporteringspraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De afspraken i.v.m. de rapportering zijn schriftelijk vastgelegd en worden helder gecommuniceerd naar de leraren en het ondersteunend personeel. Verschillende documenten worden hiervoor gebruikt, zoals het schoolreglement, het vademecum en de specifieke nota's.
- De school hanteert een doorzichtige puntenverdeling tussen het dagelijks werk en de examens (een groter gewicht naarmate de graad). In het schoolreglement wordt uitvoerig aandacht geschonken aan de puntenverhouding voor de taalvakken (in het teken van de competentiegerichte benadering van het taalonderwijs, dat aansluit bij de leerplanvisie). In de evaluatiepraktijk knoopt de invulling van de evaluatie in de eerste graad echter nog niet helemaal aan bij deze puntenverhouding.
- De rapportering van de leerlingenprestaties is overzichtelijk. Er wordt doorgaans frequent gerapporteerd. Het formatieve karakter van de evaluatie wordt bewaakt (zie boven). Naast de maandrapporten wordt een overzichtelijke stand van zaken geschetst via het syntheserapport.

⁵ Via het gerichte nascholingsaanbod en de personeelsvergaderingen.

- De digitale rapporten zijn ingevoerd met het oog op een doelmatige rapportering en communicatie over de leerprestaties. De nog uit te werken link met het leerlingenvolgsysteem zal de informatiewaarde ervan verhogen.
- De vakcommentaren zijn meestal in ondersteunende zin geformuleerd en spelen in op studie-inzet en algemene houding. Scherpe diagnoses van zwakke resultaten en concrete remediëringscommentaren zijn evenwel leraargebonden.
- Er is een schoolbrede aandacht om over attitudes te rapporteren (tweemaal per jaar). Het evaluatierapport is een waardevolle verruiming van het cijferrapport. De doordachte aanpak blijkt uit de differentiëring per graad (verschillen in de geselecteerde attitudes). Daarnaast wordt voor alle vakken tevens attitudecijfers gegeven en verrekend (tussen de 10 % en 20 % van de jaarwerkcijfers). Een gelijkgerichte visie en aanpak door de vakgroepen hiervan staat nog in een beginfase.
- De deliberaties verlopen zorgvuldig en toekomstgericht. De leraren kunnen daarbij terugvallen op ondersteunende informatie vanuit de schoolleiding. In beide scholen verloopt de rapportering over de eindresultaten volledig. De processen-verbaal en de notulen van de delibererende klassenraden zijn zorgvuldig opgesteld. De B- en C-attesten worden gemotiveerd, inclusief de zeer sporadisch uitgestelde beslissingen. De regelgeving vervat in de omzendbrief SO 64⁶ wordt gerespecteerd. Dat geldt eveneens voor de synthese van de elementen die aanleiding hebben gegeven tot de eindbeslissingen en voor de vakantietaken die geen sanctionerend karakter hebben.
- De rapportering over de geïntegreerde proeven en de onderwijsprojecten verloopt gericht en zorgvuldig. De rapportcommentaren voor de geïntegreerde proef zijn goed gestoffeerd via de tussentijdse beoordelingen en inhoudsrelevant.

⁶ Structuur en organisatie van het voltijds secundair onderwijs (25 juni 1999).

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

- Het schoolbeleid is dynamisch en stoelt op een duidelijke visie over opvoeding en onderwijs. Er zijn uitgewerkte beleidsnota's met prioriteiten en werkpunten. Het jaarlijks herwerkte schoolwerkplan is een sleuteldocument en bevat de pijlers van het schoolproject SLS-Antwerpen Stad.
- De pedagogische eenheid wordt als een troef in de omgeving uitgespeeld. Er is een sterke profilering o.a. via de brede harmonische vorming en een dito identiteitsbewustzijn bij het personeel.
- De afgelijnde taakverdeling tussen beide directies is complementair. De onderlinge samenwerking is ontegensprekelijk constructief. Daarnaast is er een functioneel middenkader waarin de coördinatoren per graad een kernrol spelen.
- In de scholen heerst een participatief klimaat geïnspireerd door een democratisch schoolleiderschap bij beide directies. Dat versterkt de samenhang en de collegialiteit bij het personeel. In mindere mate geldt dat voor de gelijkgerichtheid voor bepaalde aspecten van het onderwijskundig domein.
- De schoolraad speelt maar ten dele haar decretale rol in het schoolbeleid. Er werd vastgesteld dat de verplichte advies- en overlegmateries niet steeds op de schoolraad geagendeerd worden.
- De representatieve (informele) personeelsraad fungeert als klankbord en denktank voor de schoolleiding. Daarnaast zijn er leerlingenraden en tal van werkgroepen operationeel. De werkgroep 'Didactische vernieuwing' speelt een kernrol in het onderwijskundig beleid, inclusief in de uitwerking van het talenbeleid. De schoolleiding heeft eveneens voorzien in een werkgroep om het talenbeleid te coördineren en aan te sturen.
- Beide directies staan open voor aanwijzingen vanuit externe evaluatie (o.a. de inspectie) en voor kwaliteitszorg. De deelname aan specifieke kwaliteitszorgprojecten illustreren dat, evenals de regelmatige bevestigingen met zelfreflectie over tal van aspecten van de schoolwerking.
- In het schoolbeleid moet tevens rekening gehouden worden met de doorwerking en de impact van het schooloverstijgende overleg op het niveau van de scholengemeenschap. Beide scholen pogen daarin het (moeilijke) evenwicht te vinden met de prioriteiten van de eigen inrichtende macht.
- Aansluitend bij de evoluties die de school doormaakt m.b.t. het GOK-beleid in de eerste graad werd een talenbeleid opgestart. Naar aanleiding van de beginsituatieanalyse in het kader van het GOK-beleid werd een visie ontwikkeld en een beleidsplan opgesteld.
- Er is reeds een doordachte en gestructureerde inspanning geleverd m.b.t. de nieuwe vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen. De volgende stap is de inventarisatie vanuit de vakken. De aansturing is hier doelgericht.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Nihil

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerbegeleiding op schoolniveau.
- De schoolbrede aandacht voor de attituderapportering.
- De leerlingenbetrokkenheid bij het personeel.
- Het leer- en leefklimaat.
- De brede harmonische vorming via de activiteiten.

Wat betreft het algemeen beleid

- De realisering van het schooleigen pedagogisch project.
- De organisatie van de schoolwerking.
- De efficiënte taakverdeling tussen de directie.
- De aandacht voor kwaliteitszorg.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Frans.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De aandacht voor leren leren en leerstrategieën.
- De registratie van de remediëringsinitiatieven en de opvolging van de effecten van de leerbegeleiding.
- De evaluatie op vakniveau (gelijkgerichtheid, geen hernomen examenvragen).
- De rapportcommentaren voor een aantal vakken.

Wat betreft het algemeen beleid

- De uitbouw en opvolging van het talenbeleid.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Nihil

Wat betreft de regelgeving met eventuele gevolgen voor de financiering/subsidiëring

- De besluitvormingsprocedures inzake het nascholingsplan en het schoolwerkplan.
- De goedkeuring van het nascholingsplan door de ondernemingsraad.

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Henri Christiaen

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Ann Fransen